Projekt Vklju?en svet: Vklju?evanje invalidov na trg delovne sile predstavlja dodano vrednost družbi kot celoti

Pet, 10.03.2023 - 12:42
Natisni

Ljubljana, 10. 3. 2023 - V dvorani Državnega sveta Republike Slovenije se je danes z namenom za?etka osveš?anja klju?nih deležnikov in splošne javnosti o pomenu zaposlovanja invalidov odvil posvet z naslovom Projekt Vklju?en svet v organizaciji Državnega sveta, Zveze paraplegikov Slovenije, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS ter Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

Predstavljen projekt Vklju?en svet predstavlja **za?etek dolgoro?ne kampanje vklju?evanja invalidov na trg delovne sile**. Med prebivalci Evropske unije je namre? ve? kot 15 % invalidov, v Sloveniji je ta odstotek nekoliko nižji (12 – 13 %), pri ?emer je zaposlenih manj kot tri desetine invalidov. ?eprav na ravni Evropske unije že dolgo velja strateška usmeritev, da je potrebno ustvariti **vklju?ujo?e okolje, da bodo tudi invalidi lahko lažje vstopali na trg delovne sile**, in ?eprav je Slovenija Konvencijo o pravicah invalidov ratificirala že leta 2008, mnoge izmed pravic invalidov ostajajo le na papirju. Da se bo to vendarle spremenilo, je pomembno, da klju?ni deležniki (invalidi, država in gospodarstvo) vzpostavijo **aktivno sodelovanje s ciljem lažjega vklju?evanja invalidov na trg delovne sile**. S tem bodo, tako so bili prepri?ani vsi udeleženci posveta, **pridobili vsi klju?ni deležniki** – invalidi, ki bodo pridobili prilagojeno, dostojno in spodobno delovno mesto za izkoriš?enje svojega delovnega potenciala; gospodarstvo, ki bo pridobilo ustrezno usposobljene in motivirane zaposlene z znanji in izkušnjami za uspešno opravljanje dela, ter država, saj so zaposleni obenem kupci in potrošniki, ki pla?ujejo davke in soustvarjajo napredno državo. Aktivnosti letošnje kampanje v okviru projekta Vklju?en svet »Vsi druga?ni, vsi s potenciali« se bodo sicer odvijale vse do konca maja 2023, ko bodo javnosti predstavljeni tudi rezultati raziskave podro?ja zaposlovanja invalidov v Sloveniji.

V nadaljevanju navajamo klju?ne poudarke udeležencev posveta.

Marko Lotri?, predsednik Državnega sveta RS: »V Konvenciji o pravicah invalidov, ki jo je Slovenija ratificirala 2008, so zapisane številne pravice invalidov, o katerih pogosto slišimo, ni pa nujno, da jih tudi razumemo in zavestno ter družbeno odgovorno udejanjamo. O specifiki potreb invalidov, predvsem pa o neverjetni angažiranosti pri delu, se sicer Državni svet iz prve roke u?i že nekaj desetletij. Državni svetnik Danijel Kastelic, ki vodi današnji posvet in predseduje Komisiji Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, je namre? paraplegik. Na podlagi osebne izkušnje dobro pozna izzive izobraževalnega sistema in trga delovne sile za invalide. Tudi njegov predhodnik v Državnem svetu - že pokojni gospod Boris Šuštarši?, je kljub miši?ni distrofiji vedno znova dokazoval, da sta aktiven življenjski slog in aktivno udejstvovanje na trgu dela, v podjetniških vodah in politiki ob ustrezni podpori, predvsem pa mo?ni volji posameznika dosegljiva tudi za invalide.«

Danijel Kastelic, državni svetnik, predsednik Zveze paraplegikov Slovenije, predsednik Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide: »Vklju?evanje na trg dela in v delovne procese je za vse ljudi, tudi za invalide, pomembno na ve? ravneh. Z zaposlitvijo poskrbimo za finan?no neodvisnost, kar pomeni, da nismo odvisni od družine in od državnih transferjev. Skupaj s finan?no stabilnostjo pride tudi samostojnost pri odlo?anju o vseh aspektih življenja. Služba daje ?loveku priložnost, da uporabi svoja znanja

in veš?ine, se dokaže pri opravljanju delovnih obveznosti in pozitivno gradi ob?utek lastne vrednosti. Nobenih razlogov ni, da invalidne osebe v sodobni demokrati?ni in tehnološko napredni družbi, kot je naša, ne bi aktivno in pravi?no prispevale k proizvodnim procesom in delovnim okoljem. Skrajni ?as je, da vsi deležniki v procesu zaposlovanja invalidov stopimo skupaj in za?nemo uresni?evati našo skupno vizijo demokrati?ne in vklju?ujo?e družbe.«

Gal Jaki?, podjetnik in paraolimpijski športnik: »Moje izkušnje, tako s stališ?a delojemalca kot lastnika podjetja so, da je zaposlovanje invalidov pomemben vidik družbenega vklju?evanja invalidov. Pozitivna diskriminacija pri zaposlovanju invalidov vsekakor prispeva k ve?ji stopnji zaposlenosti invalidov. Hkrati pa je treba na tem podro?ju priznati, da je sistem dober - ni pa idealen. Prvo težavo vidim v tem, da je zaposlitev oseb z invalidnostjo bolj redkost kot pravilo, kar potrjuje tudi nizek odstotek zaposlenih invalidov. Drugo težavo lahko pripišemo arhitekturni (ne)dostopnosti, ki lahko odigra pomembno vlogo pri delovni zmožnosti in efektivnosti osebe z invalidnostjo. Najbolj o?itna pa je tretja težava: ?e so mehanizmi zaposlovanja invalidov v precejšnji meri že izdelani, je potrebno okrepiti zavedanje o specifikah ter z informacijami opolnomo?iti tako delodajalce kot delojemalce. Kot podjetnik in delojemalec z invalidnostjo v projektu Vklju ?en svet zaznavam veliko vrednost, še posebej, ker je v projekt vklju?eno veliko število deležnikov in odlo? evalcev, projekt pa iš?e možnosti za širšo debato o težavah in rešitvah za izboljšanje zaposlovanja invalidov pri nas.«

Nina Li?ar, predstavnica pravne službe Gospodarske zbornice Slovenije: »Delodajalci smo nedvomno zainteresirani za odpravo birokratskih ovir pri zaposlovanju invalidov in za vzpostavitev preglednega, transparentnega in celostnega pristopa na podro?ju zaposlovanja invalidov. Zato upamo, da bo projekt prinesel nadaljnje korake k ureditvi ustreznih in preglednih pravnih podlag, izobraževanja in sodelovanja klju ?nih akterjev na podro?ju zaposlovanja invalidov z namenom krepitve zadovoljstva in sinergije med vsemi deležniki procesa in s ciljem ?im ve?jega vklju?evanja usposobljenih invalidov v zdrava delovna okolja.«

Helena Porenta, podsekretarka Direktorata za invalide na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: »Posebno pozornost v družbeni razpravi o vklju?enosti moramo vedno nameniti bolj ranljivim v naši družbi. Zato na ministrstvu pozdravljamo osveš?evalno in povezovalno vlogo projekta Vklju ?en svet, ki krepi sistem vklju?evanja invalidov na trg dela. Zaposlitev omogo?a finan?no neodvisnost, socialno integracijo in izpolnjevanje ambicij, vse to pa je izjemnega pomena za slehernika. Vsak mora imeti možnost biti vklju?en. Biti vklju?en pomeni izkoristiti osebni potencial, sodelovati v razli?nih segmentih družbe in nenazadnje osebno rast ter družbeno kohezijo.«

Greta Metka Barbo Škerbinc, v.d. generalne direktorice Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje: »Zavod je pomemben deležnik na podro?ju pomo?i invalidom predvsem z vidika zaposlitvene rehabilitacije in vklju?evanja invalidov na trg dela. Za uresni?itev izjemno velikega potenciala te skupine zelo razli?nih posameznikov potrebujemo celoten spekter oziroma nabor rešitev ter storitev in predvsem stabilno podporno mrežo, ki omogo?a kakovostno vklju?evanje invalidov na trg dela. Pomemben del te mreže predstavljajo rehabilitacijski svetovalci Zavoda, ki nudijo invalidom strokovno in celovito podporo pri vklju?evanju na trg dela, prav zato je izvajanje Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov del temeljne dejavnosti Zavoda. Prav zato bomo z znanjem in izkušnjami naših strokovnih sodelavcev aktivno sodelovali tudi v projektu Vklju?en svet ter naše aktivnosti za pove?anje zaposljivosti invalidov povezovali še z drugimi klju?nimi deležniki na trgu dela, obenem pa se pridružujemo tudi medijski kampanji za lažje vklju? evanje te ranljive skupine na trg dela.«

Alenka Vidic Praprotnik, soustvarjalka projekta Vklju?en svet, direktorica o28 komunikacijske skupine: »Ta približno 15 % velika skupina ljudi predstavlja velik in pogosto spregledan nabor talentov. Z ustvarjanjem vklju?ujo?ih delovnih mest lahko podjetja to dejstvo izkoristijo. Kon?no je vklju?evanje invalidov v delo tudi stvar družbene odgovornosti. Z zagotavljanjem enakih zaposlitvenih možnosti za invalide lahko podjetja prispevajo k spodbujanju socialne vklju?enosti in zmanjšanju diskriminacije. To pa

pomaga ustvariti bolj pravi?no in pravi?no družbo za vse. Kar nam je vsem cilj.«

Diskusija, v katero so bili vklju?eni predstavniki vseh treh klju?nih stebrov projekta: invalidi, gospodarstvo in država je privedla do naslednjih zaklju?kov:

1. Aktivno vklju?evanje na trg dela prinaša pozitivne vidike za vse deležnike.
2. Za invalide je vklju?enost na trg dela klju?nega pomena iz ve? razlogov - med drugim delo predstavlja pomemben vidik osebne identitete, zagotavlja ob?utek pripadnosti ter finan?no neodvisnost, s tem pa izboljšuje tudi splošno kakovost njihovega življenja.
3. Vklju?itev invalidov v delo ima pozitiven vpliv tudi na gospodarstvo, saj invalidi predstavljajo veliko in raznoliko skupino talentov, njihova vklju?itev pa pomaga zapolniti vrzeli v spretnostih in pove?uje produktivnost, prav tako pa invalidi v delovno okolje prinašajo raznolikost perspektiv, izkušenj in veš?in, ki lahko pomagajo pri spodbujanju inovativnosti in ustvarjalnosti na delovnem mestu.
4. Država ima pri zaposlovanju invalidov izjemno pomembno vlogo, saj je odgovorna za spodbujanje socialne vklju?enosti in zmanjšanje diskriminacije. S podpiranjem vklju?evanja invalidov na trg delovne sile lahko država pomaga ustvariti pravi?no družbo, spodbuja socialno kohezijo in zmanjša socialno izklju?enost. Prav tako pa država dobi delavca, ki je zaposlen in potrošnik, ki pla?uje davke in soustvarja napredno državo.

Prezentacije govorcev bodo naknadno objavljene na spletni strani Državnega sveta pod zavihkom **Civilna družba/Posveti.**

Foto in video: Benjamin Beci/Fixmedia.